
Konsultimi me publikun

“Perpunimi i bimeve dhe mbetjeve, distilimi i bimeve medicinale ”

Prill 2018

1. PERSHKRIMI I PROJEKTIT

1.1 Qellimi i projektit

Shoqeria “ALBKALUSTYAN sh.p.k” kryen aktiviteti ne Perpunimi i bimeve dhe mbetjeve, distilimi i bimeve medicinale. Shoqeria “AlbKalustyan” eshte e regjistruar me nr. NIPT L42222506G me vendndodhje rreth 500 m larg qendres se fshatit Maminas, Durres

1.2 Objektivat e aktivitetit

Objektivi I pare i ketij aktiviteti do te jete te identifikojë ndikimet e mundshme negative mjedisore ketij instalime te cilat jane:

- Shkarkimet ne ujera nga procesi teknologjik
- Emetimet ne ajer dhe zhurmat
- Ndikimi ne flore/faune
- Mbetjet e gjeneruara nga procesi teknologjik
- Ndikime social-ekonomike
- Ndikim ne cilesine e jetes ne qendrat e banuara
- Ndikim ne rritjen e trafikut rrugor
- Ndikim ne peizazhin e zones

Objektivi I dyte I ketij aktiviteti eshte do te jete gjetja e alternativave qe jane me miqesore me mjedisin.

1.3 Vendodhja dhe karakteristikat fizike te projektit

Vendodhja e fabrikes AlbKalustyan ne Maminas, Durres

Fig 1. Vendndodhja e fabrikes AlbKalustyan

1.4 Procesi teknologjik

Kompania AlbKalustyan ne procesin e saj teknologjik perfshin dy linja prodhimi perkatesisht ate te perpunimit te bimeve mjeksore dhe aromatike dhe ate te prodhimit te vajit esencial nga produkti sekondare qe del nga linja e perpunimit te bimeve.

- Lendet e para te procesit te perpunimit te bimeve mjeksore dhe aromatike:
 - Bime mjeksore dhe aromatike
- Lendet e para te procesit te prodhimit te vajit esencial:
 - Pjese te bimeve (kercej, gjethe)
 - Uji

Procesi teknologjik i perpunimit te bimeve aromatike dhe mjeksore

Per nje perpunimin cilesor te bimes nga faza e sapo grumbullimit ne fazen flete e paster per eksport ose per perdorim te brendshem, duhet te kalojne disa procese ne menyre qe te plotesohen treguesit fiziko-kimike sipas standarteve shteterore shqiptare dhe atyre nderkombetare duke qene se produkti perfundimtare kalon per eksport.

Proceset e punes jane te thjeshta dhe perdoren makineri qe jane per kete qellim. Lenda e pare (bimet) kalojne ne nje faze perzgjedhje qe bazohet ne cilesite fizike te bimes dhe prezences se materialit te huaj sic mund te jene dhera apo gure qe jane pjese e bimes nga procesi I vjelies. Bimet magazinohen ne mjedise qe perdoren vetem per kete qellim dhe jane te organizuara ne baze furnitoresh. Procesi i pare ne te cilen kalon bima eshte shkermoqja e gjethes nga kercejte, me pas kalojne ne njesi te tjera pastrimi te cilat sherbejne per largimin e dherave dhe te kercejve duke qene se produkti perfundimtare duhet te kete nje perqindje te ulet kercejsh, dheu dhe mungese totale te lendeve te tjera te huaja si metale apo plastika. Produkti perfundimtare paktohet nethaset prej letre. Produkti i paketuar magazinohet ne mjedise te ndara nga reparti I prodhimit apo lenda e pare, ne kushte te pershtatshme per kete qellim. Duke zbatuar kete teknologji te perpunimit sipas udhezimit te Librit “Teknologjia e perpunimit te Biemeve Mjekesore dhe Aromatike” bazuar ne eksperiencen e punes praktike te gjashtembedhete kompanive perpunuese te vendit tone, si dhe analizat laboratorike te kryera ne menyre individuale nga perpunues te ndryshem ne njezet vitet e fundit, arrijme ne konkluzion perfundimtar qe:

1. Rendimenti eshte ne baze te vleres variable si rezultat i cilesise se lendes se pare, kushtet atmosferike sezonale, por gjithashtu dhe origjines se grumbullimit ne baze te strukturave te tokes.
2. Mbetjet qe rezultojne nga procesi teknologjike duhen depozituar ne vendet e caktuara sipas ligjeve ne fuqi.

Procesi teknologjik i prodhimit te vajit esencial

Prodhimi i vajit esencial perben nje linje te dyte prodhimi per kompanine. Lenda e pare per prodhimin e vajit esencial mund te jene bime, frut apo lende dytesore (mbetje per distilim) qe del nga procesi i perpunimit te bimeve sic mund te jene kercejte dhe pluhurat. Prosesi i prodhimit te vajit esencial bazohet ne nje proces hidrodistilimi i cili ndodh ne tanke inoxi te cilet mbushen me bime dhe uje ne forme avulli dhe pershkon gjithë bimen. Vaji esencial i ekstraktuar eshte ne forme avulli por ne saj te nje sistemi ftohes me te cilin jane pajisur tanket e distilimit ai kondenson dhe del ne trajte te lengshme, ku me pas mblidhet dhe magazinohet ne kontenitoret perkates. Gjate ketij procesi gjenerohen mbetjet qe dalin nga nga tanket e distilimit.

Skema e funksionimit te AlbKalustyan

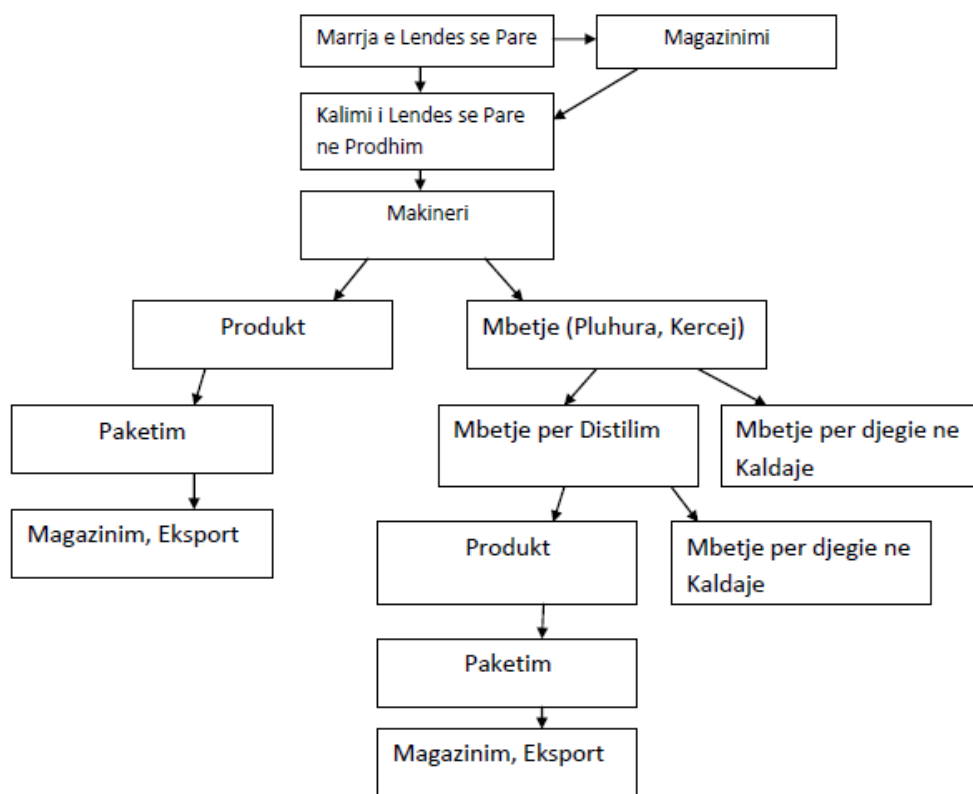

Fig.2 Skema e linjave te prodhimit ne AlbKalustyan

Proceset ndihmese

Duke pare natyren e industrise ne te cilen kategorizohet AlbKalustyan prania e kaldajes dhe perftimi i energjise nga kjo e fundit eshte nje proces ndihmes i rendesishem. Kjo sepse ndihmon ne perftimin e nje energjie qe eshte e rendesishem per procesin e distilimit por nga ana tjeter sherben dhe per riciklimin e mbetjeve qe dalin nga procesi i perpunimit te bimeve mjeksore dhe aromatike. Duke treguar keshtu nje impakt shume pozitiv ne aspektin mjedisore sepse ben menjanimin e mbetjeve te ngurta qe dalin nga procesi teknologjik. Kaldaja ka nje parim pune te tille: kaldaja mbushet me uje deri ne nje nivel te caktuar me uje i

cili vjen nga rrjeti publik, mbushet dhoma e djegies me mbetjet e procesimit te cilet sherbejne si burim energjie. Nxehtesia e prodhuar sherben per te kaluar ujin ne gjendje avulli i cili pasi arrin ne nje presion 2-4.5 atm i grumbulluar ne depoziten e avullit kalon ne perdorim nga tanket e distilerise per ekstarktimin e vajit esencial. Kaldaja eshte e pajisur me oxhak i cili sherben si burim shkarkimesh per tymin qe del nga djegia e lendes djegese. Kompania ka bere te mundur qe te monitoroje keto shkarkime ne menyre qe te marre masa per ti minimizuar ato. Kompania eshte ne perfundim te instalimit te nje impianti sprucimi me ajer dhe uje i cili do te beje te mundur ndrjen e mases se gazte nga ajo e ngurte(bloze).

Kaldaja eshte e pajisur me nje ser masash sigurie per te cilat punetoret jane te trajnuar:

- 1) Kontrollohen manometrat e nivelit te ujit qe te jene ne funksionim dhe qe uji te jete ne norme.
- 2) Valvula e shkarkimit ne rast se presion shkon mbi 5 atm
- 3) Gjate gjithë kohes se punes kaldaja duhet te mos mbetet pa uje, nuk duhet te ndryshoje niveli. Per kete te fundit eshte vendosur sistem automatik per mbajtjen e nivelit stabel.

2 . IDENTIFIKIMI DHE VLERESIMI I NDIKIMEVE NE MJEDIS

2.1 Metodologjia

Vlerësimi i ndikimit në mjedis i një projekti të propozuar zhvillimi është vlerësimi i ndikimeve të rëndësishme, të mundshme, të asaj veprimtarie në mjedis. Gjatë vlerësimit të ndikimit në mjedis kryhen identifikimi, përshkrimi dhe vlerësimi në mënyrën e duhur i ndikimit në mjedis të veprimtarise, duke përcaktuar efektet e mundshme të drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta mbi tokën, ujin, detin, ajrin, pyjet, klimën, shëndetin e njeriut, florën dhe faunën, peizazhin natyror, pasuritë materiale, trashëgiminë kulturore, duke pasur parasysh edhe lidhjet e tyre të ndërsjellta.

Vlerësimi i ndikimit në mjedis zbaton parimin e parandalimit që në fazën e hershme të planifikimit të projektit, me qëllim shmangien apo minimizimin e efekteve negative në mjedis, përmes harmonizimit dhe përshtatjes së saj me kapacitetin bartës të mjedisit.

Ky raport hartohet mbi bazen e mbrojtjes së mjedisit dhe në funksion të institucioneve vendim-marrese për licensimin ose jo të aktiviteteve të ndryshme.

Me mbrojtje të mjedisit do të kuptojmë veprimtaritë të cilat zhvillohen duke pasur parasysh parimet baze të mbrojtjes së mjedisit të cilat janë:

- Parimet e mbrojtjes së mjedisit
- Parimi i zhvillimit të qëndrueshëm
- Parimi i parandalimit dhe marrja e masave paraprake
- Parimi i ruajtjes së burimeve natyrore
- Parimi i zëvendësimit dhe/ose kompensimi
- Parimi i përgjegjësisë së ndërsjellë dhe bashkëpunimit
- Parimi "Ndotësi paguan"
- Parimi i së drejtës për informim dhe i pjesëmarrjes së publikut
- Parimi i nxitjes së veprimtarive për mbrojtjen e mjedisit

Mbrojtja e mjedisit nënkupton mbrojtjen e integruar të përbërësve të mjedisit nga ndotja, si veçmas, ashtu dhe në kombinim, duke pasur parasysh ndërveprimet ndërmjet tyre dhe qysh në fazën e planifikimit të zhvillimit të një territori të caktuar.

- Mbrojtja e Përbërësve të mjedisit klasifikohet në:
- Mbrojtja e ajrit
- Mbrojtja e ujërave
- Mbrojtja e tokës
- Mbrojtja e natyrës
- Ndryshimet klimatike

Ndikimet kryesore ne mjedis nga funksionimi i ketij aktiviteti konsiston ne vija te pergjithshme si me poshte:

- Ndikim ne peizazhin e zones
- Emetimet ne ajer (gaze, grimca, aroma)
- Zhurmat dhe vibrimet
- Shkarkimet e lengeta
- Ndikimi ne flore/faune
- Mbetjet e gjeneruara dhe menaxhimi I tyre
- Ndikime socio-ekonomike
- Ndikim ne rritjen e trafikut rrugor

Mjedisi i ndikuar	Ndikimi	Shpjegim
Pejsazhi	Ndryshim i pejsazhit te zones	Objekti eshte ekzistues. Aktiviteti eshte ne zhvillim e siper dhe po aplikon per rinovim leje
Toke	Ngjeshje e tokes	Nuk do te kete asnje ndikim ne strukturen e tokes perreth zones se aktivitetit.
	Erozion i tokes	Nuk do te kete asnje ndikim ne erozionin e tokes perreth zones se aktivitetit. Siperfaqja e zones eshte pothuajse e rrafshet dhe e stabilizuar.
	Ndotje e tokes	Shoqeria gjate aktivitetit te saj nuk do te kete shkarkime te lengeta apo te ngurta ne toke. Emisione te mundshme vajra dhe karburante qe mund te emetohen ne menyre aksidentale nga mjetet e transportit, gjate furnizimit te gjeneratorit dhe mjeteve me karburant.
Uje	Ndotje e ujerave siperfaqesor	Ndotja e ujerave siperfaqesore mund te shkaktohet vetem ne raste rrjedhesh nga mjetet e transportit dhe nepermjet shiut te pare rrjedh drejt ujerave siperfaqesore
	Ndotje e ujerave nentokesore	Edhe per ujerat nentokesor vlen i njejt vleresim si per ujerat siperfaqesor.
Ajer	Emisione gazesh	Nuk parashikohen te kete emisione gazesh. Kaldaje shoqerise punon me biomase.
	Zhurme,vibrime	Nuk do te kete shkaktim zhurme nga aktiviteti i impiantit.. Gjithashtu zhurme mund te shkaktohet edhe nga gjeneratori vetem ne rastet e nderprerjes se energjise..

Mjedisi biologjik	Flora dhe fauna	Flora dhe fauna e zones nuk do te ndikohet nga aktiviteti i impiantit te depozitimit te naftes dhe as nga tregtimi i tij.
Mjedisi human	Shqetesim te banoreve	Gjenden pak banesa ne afersi te zones se projektit. Gjithashtu e ardhmja e zones do te jete per zhvillim te aktiviteteve ekonomike industriale.
Ndikimet te tjera te projektit	Ndikimet ne trafik	Zona ka fluks te madh trafiku duke qene se ndodhet ne aksin kryesor te Shqiperise. Aktiviteti mund te ndikojte ne shtimin e trafikut te zones por megjithate ne nivele te pakonsuderueshme.
	Konsumi i energjise	Energjia e perdorur eshte energjia elektrike, dhe vleresohet se nuk ka konsum te larte te energjise. Gjeneratori do te perdoret vetem ne raste nderprerje energjie.

3. MASAT ZBUTESE TE NDIKIMEVE NEGATIVE NE MJEDIS

3.1 - Masat e pergjithshme te propozuara per zbutjen e ndikimeve negative mjedisore

Me qellim qe te parandalohen, shmangen, minimizohen dhe kontrollohen ndikimet negative mjedisore te projektit gjate fazes se ndertimit dhe ushtrimit te tij duhet te merren masat e duhura nga shoqeria “Albkalustyan” sh.p.k

Lloji i masave per mbrojtjen e mjedisit qe do te merren ndahen ne:

1. teknike
2. organizative

Kuadri i masave teknike dhe organizative

Cfare	Si
Parandalim	<ul style="list-style-type: none"> - Perzgjedhja e teknologjise me cikël te mbyllur me pajtuesmeri mjedisore - Instalimi korrekt i makinave, sipas skemes teknologjike te permiresuar - Perzgjedhja dhe trajnim i personelit per menyren e perdorimit te teknologjise dhe veprimit - Kontroll i vazhdueshem dhe mirmbajtje e filtrave te kapjes se pluhurit dhe gazeve - Perdorimi i naftes D1 per kamionet - Zbatim i rigoroz i sigurimit teknik gjate punes dhe nderprerjes se saj - Testimi periodik i teknologjise agregateve te saj - Sigurim i vendit ku depozitohen mbetjet e ngurta duke krijuar bordura te ngritura qe edhe nese rrjdhin papasterti prej tyre te qendrojne brenda siperfaqes se percaktuar, per te mos lejuar ndotje prej tyre ne mjedisin perreth.
Kontroll	<ul style="list-style-type: none"> - Sigurimi i te gjitha pajisje te nevojshme per riparim, pastrim dhe nderhyrje ne rast emergjencash - Kompaktesim dhe lagie e inerteve ne qiell te hapur - Gjeneratori duhet te rrethohet me mur dhe te kete nje vend te vecant
Nderhyrje	<ul style="list-style-type: none"> - Riparim i menjehershem i difekteve dhe avarive teknologjike - Aktivizim i menjehershem i stafit dhe mjeteve ne rast emetimesh. - Pastrim i menjehershem i derdhjeve aksidentale - Njoftim i menjehershem i autoriteteve dhe njesive te specializuara ne rast emergjencash (zjarrfikes, autoambulanca)
Administrim	<ul style="list-style-type: none"> - Perdorimi dhe ruajtja me pergjegjesi i te gjitha infrastruktures dhe makinave sipas skemes dhe rregullave teknologjike.

3.2 Masat per mbrojtjen e ajrit nga makinerite e transportit

Nr.	Ndikimi	Masat zbutese
1	Pluhura te shkaktuara gjate fazes se transportit (aerosole)	cilësisa e ajrit dhe pluhurit ka si qellim te vleresoje cilesine e tij te ndikuar nga aktiviteti prodhues, ne kete rast per te kontrolluar filtrat qe kapin grimcat. Siloset jane te pajisur me filtra me munge ne pjesen e siperme te tyre.
2	Emetim gazesh nga automjetet qe do kryejne punimet	Sasia do te jete minimale por duhet te punohet me eficence dhe te ulet koha e mbajtjes ndezur pa qene nevoja e motoreve te mjeteve.
3	Emetim zhurmash, vibracioni dhe aromash	Duhet te kontrollohen vazhdimisht pajisjet dhe impiantet per zhurmen e shkaktuar. Edhe per kete ndikim duhet te shkurtohet ne maksimum koha e mbajtjes ndezur te motorave te mjeteve;

3.3 Menaxhimi i mbetjeve ngurta

Administrata dhe punonjesit e kantierit do ti kushtojne vemendje te vecante edhe ketij aspekti per te parandaluar ndotjen ne Mbetjet inerte do te menaxhohen ne bashkepunim me perfaqesues te Njesise se Qeverisjes Vendore. Keto mbetje do te depozitohen ne nje zone te caktuar nga Bashkia ose do te kryhet menaxhimi i integruar i mbetjeve te ngurta duke i seleksionuar dhe menaxhuar nepermjet kontratave kontaktuale me Njesine e Qeverisjes Vendore ose subjekte te licensuar per kete qellim. Asnje mbetje e ngurte nuk do te hidhet ne mjediset ujore dhe ate tokesore te zones.

3.4 Programi i monitorimit dhe elementet e tij

Ne pergatitjen e programit te monitorimit specialistet kane marre ne konsiderate mundesine per te realizuar nje monitorim realist te elementeve me ndikim ne mjedis. Persa me siper eshte menduar qe te perzgjidhen per tu monitoruar nga laboratore te nenkontraktuar nga vete shoqeria ata elemente qe realisht mund te indentifikohen, maten, rregjistrohen dhe komunikohen ne organet e administrimit te mjedisit (ARM, Bashki etj). Te dhenat cilesore, sipas tabelës do te hidhen ne

nje regjister qe administrohet nga vet kompania dhe do te dorezohen ne ARM e Qarkut sa here ju kerkohet, sipas proceduarve ligjore dhe rregulloreve.

Nr	Natyra e monitorimit	Frekuenca	Analiza
2	Monitorimi i shkarkimeve te gazta nga aktiviteti	Periodike (Cdo 3 muaj)	LNP, NO _x , CO _x , SO _x
3	Matja - Listimi i te gjitha mbeturinave dhe krahsimi me standartet ISO 1990/2000.	Çdo jave	Peshimi dhe asgjesim/riciklimi i tyre
4	Monitorimi i zhurmes se shkaktuar	Periodik (raportim cdo 3 muaj)	Zhurma db(A) nga aktiviteti i prodhimit te impianteve ne 2 pika ne rrethim te kapanonit

* Cdo parameter dhe ndikim qe mund te identifikohet nga aktiviteti mund te shtohet si parameter per tu monitoruar